

Mandat for handlingsplan for å forebygge spilleavhengighet og redusere skader av problematisk spill i Norge (2026-2029)

Sakens bakgrunn

Lotteri- og stiftelsestilsynet har ansvar for oppfølging av negative sider ved pengespill og lotterier i Norge, og fikk både i 2003, 2008, 2011, 2015 og 2020 i oppdrag å utarbeide forslag til handlingsplan for å forebygge spilleavhengighet og redusere skader av problematisk spill i Norge.

Gjeldende handlingsplan mot spilleproblemer løper ut i 2025. Kultur- og likestillingsdepartementet har besluttet at en ny plan skal vedtas innen utgangen av 2025. Lotteri- og stiftelsestilsynet bes med dette om å utarbeide forslag til ny handlingsplan for å forebygge spilleavhengighet og redusere skader av problematisk spill i Norge for perioden 2026 – 2029.

Mandat

Spilleproblemer innebærer at en person fortsetter å spille selv om konsekvensene av spillingen kan føre til store personlige, økonomiske og sosiale problemer for seg selv eller andre. Spilleavhengighet er klassifisert som en psykisk lidelse i ulike diagnosesystemer, med bestemte kriterier for å stille diagnosen. Her brukes spilleproblem som samlebetegnelse både for mindre alvorlige spilleproblemer og for avhengighet til spill.

Gjeldende handlingsplan har tre hovedmål som skal videreføres i den nye planen:

- Færrest mulig skal ha problemer med spill
- Kunnskap om spill og spilleproblemer skal økes og deles
- Tidlig identifisering og god behandling for problematisk spilleatferd

Handlingsplanen mot spilleproblemer bør omhandle spilleproblemer knyttet til både pengespill og dataspill. Handlingsplanen skal videre være et instrument som inneholder konkrete og gjennomførbare prosjekter knyttet til arbeidet mot spilleproblemer i Norge. Handlingsplanen skal bidra til en samfunnsmessig forsvarlig utvikling av det norske spillemarkedet.

Handlingsplanen skal bidra til økt kunnskap om spilleproblemer og inneholde tiltak som bidrar til å forebygge spilleproblemer, tidlig identifisere spilleproblemer og forbedre behandling av spilleproblemer. Planen må inneholde tiltak for å innhente relevante kunnskap og data fra spillemarkedet, spilloperatører, offentlige etater og private organisasjoner, samt informasjon om de utenlandske spilleselskapenes aktiviteter i det norske markedet.

Planen skal gjennom relevante tiltak bidra til kunnskaps- og informasjonsdeling med relevante aktører på området, herunder aktører som tilbyr behandling for spilleproblemer, frivillige organisasjoner og arbeidslivet, samt bransjeforum for de lovlige spilleaktørene på det norske markedet. Det må særlig legges til rette for informasjon rettet mot sårbare grupper i samfunnet og til pårørende.

Forslag til ny handlingsplan bør ikke inneholde regulatoriske tiltak. For øvrig står Lotteri- og stiftelsestilsynet fritt til å vurdere andre tema relatert til spilleproblemer, samt komme med forslag til ytterligere tiltak.

Prosjekter og tiltak i den nye handlingsplanen skal finansieres ved årlige avsetninger på minst 0,5 prosent av overskuddet til Norsk tipping, jf. Lov om pengespill § 12.

Arbeidet med ny handlingsplan bør gjennomføres i et samarbeid med Helsedirektoratet og Medietilsynet (som igjen bør involvere Norsk Filminstitutt Spill) og i dialog med organisasjoner og miljøer for avhengige til spill, den lovlige spillebransjen, forskningsmiljøene og andre relevante aktører.

Lotteri- og stiftelsestilsynet bes invitere til og koordinere to drøftingsmøter med Kultur- og likestillingsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet underveis i prosessen der også Helsedirektoratet og Medietilsynet deltar. Det forutsettes at utvikling og arbeidet med ny plan dekkes innenfor Lotteri- og stiftelsestilsynets gjeldende budsjetttrammer og at Helsedirektoratet og Medietilsynet dekker sine kostnader knyttet til utvikling av handlingsplanen.

Lotteri- og stiftelsestilsynet skal innen november 2025 skissere et forslag til hvordan planen kan evalueres i løpet av planperioden og sluttevaluering som grunnlag for videre innsats. Evaluering kan inngå som tiltak i planen.

Utkast til handlingsplan på nynorsk sendes departementet innen 1. oktober 2025.